

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัย ได้สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ดังหัวข้อต่อไปนี้

- 5.1 วัดอุปสรรคการวิจัย
- 5.2 วิธีดำเนินการวิจัย
- 5.3 สรุปผลการวิจัย
- 5.4 ข้อเสนอแนะ

5.1 วัดอุปสรรคการวิจัย

- 5.1.1 ศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 5.1.2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 5.1.3 ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

5.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร การวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ศึกษาเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษานานภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 10,062 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีของ Yamane' (Yamane'. 1970 : อ้างถึงใน ลัดดา อะยะวงศ์, 2533) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน

5.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ผลการเรียน วุฒิการศึกษาสูงสุดของบิดาและมารดา อาชีพหลักของบิดาและมารดา รายได้รวมต่อเดือนของครอบครัวและกลุ่มสาขาวิชา

ส่วนที่ 2 การอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง สุภาพร วีรดาวิญญู (2538) ได้สร้างขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจากแบบสอบถามของ พเยาว์ เกาทัณฑ์ทอง (2534) ซึ่งได้ปรับปรุงจากแบบสอบถามของ สมาน กาเนต (2520) และสุกัญญา กุลอึ้ง (2523) และผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

- 1) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
- 2) การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน
- 3) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

ส่วนที่ 3 แบบสำรวจพฤติกรรมกล้าแสดงออก เป็นแบบวัด The Assertion Inventory ของ แกมบริลและริชเช (1975) ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดย ละเอียด ชูประยูร และคณะ (2521) แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 แบบวัดความเป็นไปได้ของพฤติกรรมกล้าแสดงออก
- ตอนที่ 2 แบบวัดความไม่สบายใจหรือความวิตกกังวล
- ตอนที่ 3 แบบวัดเหตุการณ์ที่ต้องการมีความกล้าแสดงออกมากขึ้น หรือต้องการปรับปรุงตนเอง

5.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความอนุเคราะห์จาก หัวหน้างานบริการการศึกษาและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักศึกษาทุกคณะในการแจกแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 488 ชุด และติดตามแบบสอบถามกลับคืน ได้แบบสอบถามคืนทั้งสิ้นจำนวน 455 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93

5.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC+ เพื่อ คำนวณค่าสถิติ ซึ่งได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทดสอบที่

การเปรียบเทียบความแปรปรวนทางเดียว ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์
สมการถดถอยพหุคูณ แบบขั้นบันได

5.3 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น
สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ปรากฏว่านักศึกษาส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ
55.10 ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 26.60 ผลการเรียนอยู่ระหว่าง 2.51-3.00
คิดเป็นร้อยละ 35.80 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 44.26
บิดาและมารดาสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 42.20 และ 62.10
ตามลำดับ อาชีพหลักของบิดาและมารดา คือเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 32.20 และ 33.80
ตามลำดับ

5.3.2 แบบการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง ปรากฏว่า นักศึกษาได้รับการอบรมเลี้ยงดู
แบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นแบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลย
นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีแบบการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ-
ทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน ระดับผลการเรียนต่างกัน และกลุ่มสาขาวิชา
ต่างกันมีรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3.3 ระดับพฤติกรรมกล้าแสดงออก นักศึกษามีพฤติกรรมกล้าแสดงออกอยู่ในระดับ
ครั้งต่อครั้ง นักศึกษาที่มีเพศ กลุ่มสาขาวิชา วุฒิการศึกษาสูงสุดของมารดา อาชีพหลักของบิดา
และมารดา และรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาที่มีระดับชั้นปีที่เรียนและผลการเรียนต่างกัน
อย่างมีระดับพฤติกรรมกล้าแสดงออกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3.4 ระดับความไม่สบายใจหรือความวิตกกังวล นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นมีระดับ
ความไม่สบายใจหรือความวิตกกังวลอยู่ในระดับ "เล็กน้อย" ถึงระดับ "ปานกลาง"

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความไม่สบายใจหรือความวิตกกังวล
กับตัวแปรด้านปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา ปรากฏว่านักศึกษาเพศหญิงและเพศชาย ผลการเรียน
วุฒิการศึกษาสูงสุดของมารดา อาชีพหลักของมารดาและรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัวต่างกัน

จะมีระดับความไม่สบายใจหรือวิตกกังวล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนักศึกษาที่มีระดับชั้นปีที่เรียน วุฒิกการศึกษาสูงสุดของบิดา อาชีพหลักของบิดา และกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน จะมีระดับความไม่สบายใจหรือความวิตกกังวลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3.5 ความต้องการมีความกล้าแสดงออกมากขึ้นหรือต้องการปรับปรุงตนเอง

ปรากฏว่านักศึกษาที่มีความต้องการมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากขึ้นหรือต้องการปรับปรุงตนเอง

10 อันดับแรกดังนี้

- 1) บอกให้บุคคลในที่สาธารณะหยุดกระทำในสิ่งที่รบกวนจิตใจของท่าน
- 2) บอกเพื่อนหรือคนที่ทำงานด้วยว่า เขาพูดหรือกระทำบางสิ่งบางอย่างที่รบกวนจิตใจของท่าน
- 3) เริ่มต้นสนทนากับคนแปลกหน้า
- 4) บอกเพื่อนสนิทว่า เขาพูดและทำสิ่งที่ท่านไม่ชอบ
- 5) ยอมรับว่ากลัวและขอความเห็นใจจากผู้อื่น
- 6) พูดอย่างเปิดเผยกับคนที่วิจารณ์พฤติกรรมของท่าน
- 7) ถามผู้อื่นเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว
- 8) บอกให้บุคคลรู้ถึงความรู้สึกของท่านว่าได้ทำสิ่งที่ไม่ยุติธรรมต่อท่าน
- 9) ขอร้องไห้สิ่งของที่นิยมไปมาคิน
- 10) ร้องขอสิทธิที่ท่านควรจะได้รับ

5.3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมกล้าแสดงออก ความวิตกกังวล หรือความไม่สบายใจ และการอบรมเลี้ยงดู อยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับชั้นเรียน มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก และความไม่สบายใจหรือความวิตกกังวลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001 ตามลำดับ และอาชีพหลักของมารดา มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.3.7 ปัจจัยส่วนบุคคลที่สามารถเป็นตัวทำนายพฤติกรรมกล้าแสดงออก ได้แก่ ระดับชั้น (X_3) การศึกษาสูงสุดของมารดา (X_5) และอาชีพหลักของมารดา (X_7)

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

- 1) นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกไม่แตกต่างกัน
 ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเสมอภาคระหว่างนักศึกษา ฝ่ายกิจการนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษาควรรักษาโอกาสนักศึกษาในการเลือกทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน เช่น กิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือการแสดงออกในภาวะผู้นำ นอกจากนี้ยังควรส่งเสริมให้นักศึกษาหญิงและชายมีบทบาทเท่าเทียมกันอีกด้วย
- 2) นักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้นักศึกษาในระดับชั้นที่มีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก ได้มีโอกาสฝึกฝนพฤติกรรมกล้าออกให้มากขึ้น อาจารย์ผู้สอน หรืออาจารย์ที่ปรึกษา ควรเป็นผู้ให้คำแนะนำ และสนับสนุนให้นักศึกษามีการทำกิจกรรม หรือร่วมโครงการที่เป็นการฝึกการกล้าแสดงออกของตนเองให้มากขึ้น โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1
- 3) นักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียนและกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความไม่สบายใจหรือความวิตกกังวลต่างกัน โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จะมีความไม่สบายใจหรือความวิตกกังวลสูงกว่านักศึกษาระดับชั้นปีอื่น ๆ เนื่องจากเป็นนักศึกษาน้องใหม่ ยังไม่เข้าใจถึงระบบการเรียน-การสอน และการใช้ชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัย จึงมีความไม่สบายใจหรือมีความวิตกกังวลสูง ดังนั้น ในส่วนของฝ่ายแนะแนวของมหาวิทยาลัย และอาจารย์ที่ปรึกษา จึงควรให้ความเอาใจใส่และให้คำแนะนำปรึกษาอย่างใกล้ชิด ส่วนกลุ่มสาขาวิชาฝึกหัดครูจะมีความไม่สบายใจหรือความวิตกกังวลสูงกว่ากลุ่มสาขาวิชาอื่น ๆ จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาจะต้องให้ความสนใจและให้คำแนะนำปรึกษาในด้านการเรียน และการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย
- 4) การสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาหรือการให้คำแนะนำปรึกษาเพื่อให้นักศึกษามีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากขึ้น ฝ่ายกิจการนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษา ควรได้คำนึงถึงพื้นฐานของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกิจกรรมที่จะจัดขึ้น หรืออาจจะมีการส่งเสริมและเผยแพร่ ให้ความรู้แก่บิดามารดาหรือผู้ปกครองได้มีการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบประชาธิปไตยให้มากขึ้น

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรได้มีการศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออกกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอื่น ๆ

เช่น ลำดับที่การเกิดของนักศึกษา การเป็นบุตรคนเดียว การเลือกทำกิจกรรมชมรม การพักอาศัย ขณะศึกษา ภูมิลำเนาของนักศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้ ควรได้มีการศึกษารูปแบบการเรียนที่มีผลต่อ พฤติกรรมกล้าแสดงออก

2) ควรศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษาเฉพาะสาขาวิชา เช่น ศึกษาศาสตร์กับวิศวกรรมศาสตร์ หรือพยาบาลศาสตร์กับสาธารณสุขศาสตร์ เป็นต้น

3) ควรศึกษาพฤติกรรมการทำผิดวินัย/หรือมีแนวโน้มว่าจะทำผิดวินัยกับ พฤติกรรมกล้าแสดงออก